

ТЮБЕШИУ

Къолайсызлагъа болушуну, сабийлени саулуқъларын кючлендириуно амаллары сюзюлгендиле

Тюне КъМР-ни Правительствоосуно ююнде республиканы премьер-министри **Мусукланы Алийи** Россей Федерацияны Социал страхование фондуну таматасыны биринчи орунбасары **Евгений Писаревский** бла тюбешуиу болгъанды. Ушакъны кезиуонде Россей Федерацияны социал политикасыны баш магъаналы борчларын Къабарты-Малкъарны жеринде толтуруу, халкыны къолайсыз къыуумуна тутучулукъ этнуно, къынууланы реабилитацияга керекли техника бла жалчытуу онглры сюзюлгендиле.

Тюбешуиде къырал белгилеген ача болушукъ бла поссобила заманнида теленирге, сабийлени саулуқъларын кючлендириуно къыйматын кетюрюрге, халкыны санаторий-курорт жумушла бла жалчытуу игилендирирге керекли чертигенди. Социал страхование фондуну республикалы бёлмю ишин терж эмда тынгылы бардыруу, жангы амалланы синдириу жаны бла ахшы сынау жыйышдыргъаны да белгиленди.

Бюгонлюкде аны эсебинде льготалары болган 28 миңтен аслам адам барды. Къабарты-Малкъарда болган кезиуонде Евгений Писаревский «РФ-ни Социал

страхование фондунда ич контрольну бла аудитини къурау, аланы иштерин бардыруу эмда тишишли амалла бла жалчытуу» деген Битеуроссей семинар-кеңешни пленар жыйы-

лууна къатышырыкъды. Ол Нальчикде 24-25 октябрьде бардырыллыкъды. КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуно пресслужбасы.

БЕЛГИЛЕУ

Жашауну игилендирирге итингенле, огъурлу ишле этерге ашыкъганла сыйлангандыла

Нальчикде Къырал концерт залда «Граждан башламчылыкъ» деген Миллет сауғаа ючюн бардырылган конкурсну регион кесегини лауреатлары къууанчлы халда сауғалангандыла. Анга аталган жыйылыуға Миллет сауғанни проектини башчысы, Граждан башламчылыкъны комитетини къауумуна кирген **Юлий Гусман** келген эди. Проектни КъМР-ни Башчысы **Юрий Ковов** да къабыл көргенди.

Конкурсну къарауна республикадан алтмыш жети проект берилгенди. Ала социал, экология, медицина, билим феруи эмда башха сфералада башламчылыкъла бла байламлыдыла. Алдан сауғаа отуз экини кёргозюлгенди, сауғала онбир номинацияда онеки адамга берилгенди.

Къууанчлы ингир Граждан башламчылыкъны комитетини башчысы **Алексей Кудринни** видеообращениясы бла башланганды. Ол конкурсну регион кесегини Къабарты-Малкъарда биринчи кере бардырылганын айтты, анда хорлагъанлары проектери керти да адамланы жашауларын игилендириуге бурулгъанларын чертгенди. Мындан ары да ол

жарысты зыгытлары» деген номинацияда хорламга Алим Сижажев тийишли болганын айтты, анга диплом бла эсе къаллыкъ сауғаа бергенди. Ызы бла башха лауреатланы сауғалауу башланганды. «Тиширлу» насиплы жашауну башламчысы» деген номинацияда тишируулары Нальчик шахар советини председатели Лидия Дигешева, «Эсе тутуу» дегенде - шахарда 5-чи номерли орта школну директору Светлана Емужева белгиленгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Олимпиада

Билимден - сынамга, сынамдан - усталыкъыга

Кеп болмай КъМКЪУ-ну студентери Шимал Кавказны студенттерини арасында бардырылган немис тилден олимпиадада команда зачёта биринчи болгъанды, деп билдиредиле университетни пресслужбасында.

Олимпиада 12-14 октябрьде Грозниде Россейни бла Германияны жаш тёлосюну арасында байламлыкъны жыланы чеклеринде къуралганды. Аны башламчысы ол къыралны академиялы байламлыкъла жюрютген

службасы. Эришулерге Къабарты-Малкъарны, Дагъыстанны, Ингуштияны, Шимал Осетия-Аланияны эмда Къаравай-Черкесни къырал университеттеринден тертюшер адам къатышкандыла. КъМКЪУ-да магистратураны биринчи курсуну студенткасы Анастасия Даутова бла бакалавриатны тертючю курсунда окугъан Керменланы Альбина, биринчи жерлени алып, жайда бир айны Германияда немис тилге юйренир-

Бизни корр.

Эл мюлк

Тирлик къууандырады

Къабарты-Малкъарда эл мюлк битимлени тирлигин жыйуи эму оруу барды. Бу бёлмю ишине къарогъан министрстводан билдиргенлерине кере, тирлик озгъан жылдан къайда иди. Бегирек да нартох къууандырады. Бюгонлюкде аны жартысы жыйылганды, билыр бла тилгештиргенде, хар тектардан 12 центерге аслам ууулады. Чеплеу, мал ашыкъ кирзеу, жемиш ёсдюргенле да бай тирлик алгъанлары белгиленеди.

Саулай алып айтканда, аграрийле быйыл жерге салгъан къыйнларында 930 миң тоннадан артыкъ кирзеу эм мал ашыкъ кирзеу алып умултудула. Ал тергюлеге кере, 400 тонна жемиш, 130 тоннадан аслам кёбет жыйыллыкъды.

Бизни корр.

Жазылыу - 2017

«Заман» - сизни газетигизди

Хурметли жамауат!
Сиз республикабызда тамамланган ишлени юсеринден толу хатар алдырғаа сюе эсегиз;
Сиз ёз халкъыгъызны адамы болганыгъызны дайым сезгенлей турурғаа илзей эсегиз;
Сиз махфардыланы тарыхсарыны, къулатураларыны, тергерини эмда адетлерини, аланы бюгоннюгю жашауларын, жетишмерини эм проблемаларын юсюнден кёброк билдирге итине эсегиз - «ЗАМАН» ТАЗЕЛПЧЕ ЖАЗЫЛЫГЪЫЗ.
Аны бетлеринде сиз кеп сейирлик затла табарыкъсыз, ол хар юйюрге да керек болганын таююнюрюкъсюз.

Бизни индексиз - 51532

Къабарты-Малкъар Республиканы Къырал ырыскысын приватизация этнуно 2016 жылга прогноз планына (программасына) тозетиуле кийриуно юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоосуно

БЕГИМИ

2016 жыл 19 октябрь Нальчик ш. №187-ПП

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоу бегими болгъан къабыл кёрюлген 2016 жылга прогноз планына (программасына) быйыл тозетиу кийирге: 2-чи бёлмюде приватизация этерге белгиленген башха ырыскыны тизмесини 19-чу позициясын жангыдан бу редакцияда жазарға:

«19. Баш мекам подвалы бла	Нальчик ш., Шогенцуков ор.3	2328,8	2516
Адам жашамагъан къошакъ мекам-аховый зал	Нальчик ш., Лермонтов ор.,1-а	175,8	600 кв.м. болгъан жер участканы иеликде болгъан 21/100 кесеге»

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоосуно Председатели

МУСУКЛАНЫ А.

Юбилей

Ёмюрлюк сюймекликни, азатлыкъны да жырчысы

Гыттыулары Исмайлны жашы Магомет 1916 жылда 25 октябрьде Кёнделенде туугъанды. Атасы Исмайл малчы болганды, анасы, Атмырзаланы Къундуз, ол заманда таулу тишируулары хар бирича, юйюрюне, юйюне къарагъанды.

Москпада «Октябрь» залда Максимни 60-жыллыгын белгилеген кезу. 1976 жыл.

бичен чалгъанда, солу кюнде болмаса, ууакъ жумушлагъа бёлмгенди. Исмайл жангы жашауға къууанган эпиледен бири эди. Ол сабийлери билим алсала сюйгенди.

Магомет жамауат жашауға къатышырғаа, тергерекде бола турган затла ючюн жууаплы болурға, аланы иги жанына уллу эди да, усталары тилеп,

тюрлендирирге асыры сюйгенден, жыл санана къошуп, комсомолга алай кирген эди. Элге серебряковчула келгенде, ала кетгинчи, Исмайл комсомол жашланы Тызьдала Мусукланы дорбунда букъадурп турганды, деп таматаланы айтычулары эсимдеди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Фестиваль

Заууклыкъ сездирген женгил макъамла

Алгъаракълада билдиргенбизча, буга сагъада республикада Симфония музыканы Юрий Темирканов атлы бенички халкъла аралы фестивалы бардырады. Бу кюнде аны чеклеринде белгили скрипач, дирижёр Назар Кожухарны башчылыгында барочный музыканы «The Pocket Simfon» деген ансамблини концерти болганды.

Концертни башлай, Назар Кожухар, ала Нальчикде сахнага биринчи кере чыкъгъанларын эм бу фестивалга тошгенлерине, алагъа тынгыларга кеп адам келгенине къууангандарын белгилегенди.

Биз кеп тюрлю музыканы соьбабыз, алай барокко музыканы шютидирге чакырогъанлары баштау хычьуун кёрюнгенди. Эрттегили инструментле аз да тюрлендирилген юлгюлеринде соьбабыз, ол бу макъам-

ламы бюгонлюкде тоз да ол узакъ жылладача эшитдирге онг бередиле. Озган ёмюрлерде музыканы сыфаты да башкаракъ эди. Бир адам талай инструментде соьба билгенди, биз да алагъа ушарга юрешейбиз - скрипка, флейта не бир башха сы бла чекленип къалмайбыз, - дегенди ол.

Концертни юсюнден айтырдан алгъа, ол къараучулуга барокко жыллагъа экскурсияча кёрюнгенин белгилерчады. Ол женгил, аз да муздахлыкъ эсенлеген макъамлары бла классика музыканы айырмю сюйгенлени, аны биринчи кере эшитгенлени да жореклерине жетгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жашауну игилендирирге итингенле, огурлу ишле этерге ашыкыгъанла сыйлангандыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди. «Азатлык хауа» деген ат бла бардырылган конкурсах жалаңда бир проект кертюлгөн эди да, хорлам да анга жеткенди. Ол Натариби Маремкушулу сабийлеге болушук этген «Ди Рамиз» жандаурулук фондуу. Май райондан «Отрада» сабий юй (Камулуку Сергей Дмитриенко) «Кыйынлык башханкы болмайды» деген номинацияда айырмалы болганды. «Жашауну сакъла» деген конкурсада «Выше радуги» жандаурулук фондуу башчысы Людмила Тишашиваны, «Челени кенгерг» деген номинацияда Александр Кулюшинни проект-

«Милетни саулуугу» деген бөлүмде айырмалыгы «Эльбрусид» жаш төлю фондуу Нальчикде филиалы Азамат. «Конакбай» регионла аралы проектин башламчысы Мадина Кубаева санылангандыла. Сауыланганнаны

но таматасыны орунбасары **Биттирланы Азрет**, КЪМР-де Граждан башламчылыккыны комитетини башчысы **Аслан Сөмөнөв**, КЪМР-ни Парламенти депутаты **Марат Калмыков**, республикада депсиячыланы союзуну председатели **Мурат Тхазапжиев**, тарыхчы

шахарны кертюлгөрлерин тилегине. Солуу паркка кирген жерин, аны аллында «Нальчик» кзонак юйюну, мында болганыбызда жууунуучу кёно кирегимде, гитче заманымы эсиме тюрюнгөмө. Кеп затны сакъла алганыгыгъызга кыуундун. Хар зат да жашиди, тау хауасы да тазала кыалады. Адамларгыгъыз ышаргъан этедеди. Мен сизни тангыганым, мында олтурганын бла да ектеленем. Бу саугъа жашауну иги жанына бурругъа кюрешген

шагъа кюрешейки», дегенди. Къуанчлы ингирге келгендени, лауреатланы да «Кабардинка» кыярал ансамблы, «Калисто», «Импильс» тепсеу кызуумла. «Феникс» сабий ансамбль, Май райондан жаш спортсменле, Мадина Сапушова да жарык кырлары, тепсеуери бла кеплерин кертюргенди. «Граждан башламчылыккы» деген Миллет саугъа 2013 жылда тохтадырылганды. Аны баш мурагы - жа-

адамлагъа бериледи. Сауыланганнаны барысында да кычакларгымы келеди», дегенди ол. Юлий Гусман Бакуда туууп өсгенин, алай Нальчиктен андан кем сыймегенин да айрып айтханды. Бир бирге хурмет этерге чакырганды. «Барыбыз да билген эмда сыйген позитивб Къулыланы Къаисын былай айтханды. «Битеу адам улуусу сыйген тынчды, сен кесини кыошуну сөө бил», деп. Къалай алтын эсвеледи ала, магъаналары къалай теренди. Хар бирбиз да бир бирге билеклик эте, шухкулъда жа-

лери хорлагъандыла. «Ниег байлык» деген номинацияда экуелени проектерин саугъага тийишли болгандыла - Теууланы Хадис башчылык этген «Къайсыннга жюз атлам» фондуу бла «Амара» жамауат организацианы (башчысы Лидия Тлизамова).

Юлий Гусман, КЪМР-ни Башчысыны Администратиясыны таматасы **Мухамед Кодзюков**, КЪМР-ни Жамауат палатасыны председатели **Хазратали Бердов**, КЪМР-ни спорт министри, Олимпиада оюнланы чемпиону **Асланбек Хушов**, шахар клиника болницаны онкология бөлүмю

эм алим **Олег Опрыш**ко алгышылгандыла эмда диплома бла саугъала бергенди. **Сахагъа Юлий Гусман** чыкыганда, залда олтурганына анга толкун кыарла бла тубөгөденди. Ол Къабарты - Малкъарда, Нальчикде да кеп бер болганын айтханды. «Тюнеме шухларыма

шауну игилендирирге себеплик этерге, огурлу ишлеге итинген россияли граждандарны келлендириудю. Миллет саугъа кыуура алганын чю жылы ичинде анга Россей Федерацияны жетмиш беш субектинден эки мингер жуук эма социал проект эмда аман кыатышхандыла.

Регионда хорлагъанла конкурсу федерал кесегине къадырыктыдыла. Аны эсеплери уа Москвада былып декабрь айда белгили боллукдула **ХОЛАЛАНЫ Марзият**. Суратланы автор алганды.

Акылымы кыярал

Ёмюрлюк сыймекликни, азатлыккыны да жырчысы

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди. Бүчюлмеген жюрюк жаныну Иги окугъан жашчыккыны, жетижыллык шолну бошагъанлай, 1931 жылда шолда пионерожаткы этип аладыла. Анда ишлеге жылларанда Магоммет элде. Кенделен а район ара эди, болганы жагылыккыны жазып, «Социалистическая Кабардино-Балкария» газетни малкыар, орус тиледе чыкыган беттеринде да басмалап тебирегенди.

Ол заманлада элдеде алмазат орус устазла ишлегенери жашчыккыны насыбы эди. Ала аны университетти, институту да болгандыла. Нальчикте келип, ЛУГ-да къыска устаз курслда окугъанды. Аны бошагъанлай, 1938 жылда жазуу ишге хунери болганын киргенге Магомметни газетте эчки корреспондент этип алгандыла. Анда ол кесине Максим деген псевдонимини сайлагъанды. Эки жылдан ол газетни бир бөлүмюно таматасы эди.

1941 жылда уа аны Черек рай- лукъда ишлегеми бла байламлы ол ишни улушп, къызгъа алмагъанды. Госпитальдан чыкыгъандан сора, Гыттыу улу Новороссиискде, Украинада уруш этгенди. Анда да жаралы болганды. 1944 жылда Краснодар крайда госпитальгъа тыошоп, андан ары 1946 жылгъа дери ол госпитальны таматасыны политика жаны бла орунбасарыны кыулугун толтурганды.

Гыттыулары Максим этген жигитлик ючюн Ату журтурушуну биринчи, экинчи даражалы орденлери бла, «За оборону Кавказ», «За победу над Германией в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.» деген эм башха майдала бла сауыланганды.

Гиттеричле Кенделеннге киргенде, эки жашы да ала бла къазуу ата кетген Исмайылны туулуп, анга кеп азап сынатхандыла. Жашланы аталары аланы кыollarындан жолго аны.

Жашуу аныламланы теренгин билдирген жюрюк 1946 жылда Максим жуукъ ахлуусун Кыргызыстанда тапхан-

май аны Обкомгъа ишлерге алгъандыла. Ол анда лектор, арда агитация эм пропаганда бөлүмюно таматасы болганды. 1967 жылда уа аны Къабарты-Малкыарны Баш Советини президиумуну председателини кыулугун салгъандыла. Онуо жаны алауу кыулукъда ишлеге Максим къаламын кыулудан кетиргенди.

Алай ол экин-жерин бир заманда да унутмагъанды. Анга, аны адамларына апан иги несек назму, поэма, къара сөз да жазганды. Мында тутханды насыбым, Мында чыкыгъанма жолум, Мында мектепте баргъаным, Киптап алгъанма къылым, Кенделен тууган журтумду, Келип, башымы неме, Хар къабаргыгъа, хунагъа Тансыкъдан толуп тиеме...

Таукеликни жакчысы

Чыгармачылык жолунда Максим улуу жетишилме этгенди. 1938 жылда «Мен совет адамма» деген биринчи назмуусун басмалагъан таулу жаш арда элпиге жуукъ китап чыгарганды: «Тобешуиле», «Атламан», «Ачык жорекле», «Комонатла», «Назир», «Солдат жолла», «Жыйырманчы ёмюр» эм башхала. Аны китаптары 1938 жылда Мексикада, Палестинада, Германияда, башха къыраллада да дуния жарыгына киргенди.

1971 жылда аны Октябрь революцияны, 1973 жылда Кызыл Байрагыны, 1976 жылда Халкыла шубулугуну орденлери бла саугъалагъандыла. 1975 жылда да Гыттыулары Максимге Къабарты-Малкыарны халкы поэти деген сыйла ат аталганды.

Аны назмуларына Оскар Фельцман, Ваню Мураделли, Зиновий Компаненко, Геннадий Подольский, Александр Аверкин, Модест Табачников, Людмила Лядова, Жеттеланы Мустафар, Байчеккуланы Абидин, Рахияланы Анатолий, Хасан Карданов, Билял Каширов, Мурат Балов, дагында башха композиторла юч жюздөн артык жыр жазгъандыла. Аланы Эдита Пьяжа, Иосиф Кюбзон, Валентина Толкунова, Майя Кристалинская, Ренат Ибрагимов, Александр Градский, Олег Марганов, Наталья Гастева, Белпапаны Сергей, Текуланы Махмут, Вера Кушова, Хусен Маремкуов эм башха белгили артистле айтхандыла.

1979 жылда Максимини бир къауум кырларыны жыйымдыгыны Юрий Олизаров басмадан чыгарганды. Жырчы поэтизминде чыгармачылык ингиргеми Москва шахарда бир нечча кере этилгенди.

Гыттыулары Исмайылны жаны Максим кеп кере РСФСР-ни, КЪМАССР-ни да Баш Советленини депутатына айрылганды. Ол сыймекликни, азатлыккыны, таукеликни жырчысы болганы бла бирге, Къабарты-Малкыарны социал экономика эм культура айынууу улуу юлошюн кыоххан таулу жаш эди.

1957 жылда Къабарты-Малкыарны кытайханды. Гыттыу улу «Коммунизмге жол» газетте баш редакторуу орунбасары болуп ишлеп башлаганды. Кеп бар-

Мында тутханды насыбым 1957 жылда Къабарты-Малкыарны кытайханды. Гыттыу улу «Коммунизмге жол» газетте баш редакторуу орунбасары болуп ишлеп башлаганды. Кеп бар-

Мында тутханды насыбым 1957 жылда Къабарты-Малкыарны кытайханды. Гыттыу улу «Коммунизмге жол» газетте баш редакторуу орунбасары болуп ишлеп башлаганды. Кеп бар-

Заууклыккы сездирген женгил макъамла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди. Ансамбльге кирген Екатерина Дразжина флейтада, Наталья Тимофеева виола де гамбада, Фёдор Строганов клавиесинде, Назар а, ансамбльге башчылык этгенден тышында, кеси да скрипкада, виола де гамбада да сокъгъандыла.

Бек алгъа ала Вивальдини бла Бахны сонаталарын эшитдиргенди. Арта уа Фёдор Строганов белгили французлуу композитор Франсуа Куперени «Французские безумства» (башхача «Макси домино») деген пьесасы кыуандырганды тынгылаучулары. Ол аныламланы хар сезимни кесини макъамы, тюрсюню, белгилери да бардыла. Сөз ючюн, таза-

лыккы, уялчаклыккы - гюлдоу, гиртичлик - айды, кызынылуулуккы кызыл тюрсюн бла кертюлгюнеди. Кертитчилик - кек, тансыклыккы - кёксолдоом, ышанчуулуккы - жашил, акылымы итинмеклик - къара. Алгъа кёре хар нотаны да кесини эчки жери барды - ала бирде тынчырак болгъанлыккыгъа, кёбюсюнде уа теркдиле, ашыкыдырадыла.

Арта ансамбль, бирге жыйылып, килисагъа раторийлени, орган музыканы жазгъан Дитрих Букстехудени, Георг Фридрих Гендельни, Жан де Сент-Коломбну (жарсыгъа, аны юсюнден информация аз къалгъанды) сонаталарын сокъгъандыла. Ахырында уа алагъа бусатгъада республикагъа келип тургъан музыкант, педа-

гог Фатима Лафшьева да кыошулганды, ала бирге Бахны бешинчи номерли концертин эшитдиргенди. Алай бла барокко ёмюрю музыкасыны юсюнден айтханда, ол женгил, заууклыккыгъа чакыргъан макъамладан толгъанын белгилерге керекди. Мында мудахлыккы, бир тюрлю жарсыу да жокъду. Ол жашаудан не иги зат бар эсе да, аны алыргъа, жаркылыккыгъа чакырады. Аны ючюн

болуп эди концертте кырагъанланы кеплерин кертюролоп, залдан алай чыкыгъанлары да.

Кыуычаланы Зульфия. Суратланы ТОПУРАЛЛАНЫ Камал алганды.

жерлеринден келгенле Уштулуу юсюнден жазгъан макъау сөзле бутирени алгыныны даражасы кытай турганын ашыктык этедеди. Эчки жалаңда бери келген адам табыгъатыны кесине боюнсурам, берилген байлыккыны оюмул жюрюрге, тазалыккыны сакълагъа юйренсе, бу жерле аны туудукларында да кыуандырганлай турлукъдула.

ТУРИЗМ

Уштулу - туристле жаратхан жер

Алгынынгы Совет Союзну заманында Къабарты-Малкыар солтургъа сыйгени бек жаратхан жерлери болуп турганды. Мында орнапгъан санаторийле жыл сайын иги кесек адам саулукарларына бакъдырып, заманларны заууклу ооздара этди. Туризмге да улпу эс бурурганды. Кырал чачыгъандан сора, ол заллагъа кыайгыргъан болмаганды. Солугъан, тамаша

табыгъатыны кёрюрге чыкыгъанла да тохтагъандыла. Республикабызда уа адамны тамашагъа кыайдырганы айып болмагандыла. Ахыйда бери «Чекре районда Уштулу аузуну аримугъу»: аны ауушлары, бу чыранлары, гара суулары, кийик жануарлары, ишленген суратла кибик, кеспирине чакыргъанлай турадыла. Бютюнда Уштулугъа баргъан

жол кенгертилип, жангыртылып бошалгъаны уа, туристле сейридик жерни табыгъатында тансыктыларын айып бошмайдыла. Ахыйда бери «Чекре районда Уштулу аузуну аримугъу»: аны ауушлары, бу чыранлары, гара суулары, кийик жануарлары, ишленген суратла кибик, кеспирине чакыргъанлай турадыла. Бютюнда Уштулугъа баргъан

жол кенгертилип, жангыртылып бошалгъаны уа, туристле сейридик жерни табыгъатында тансыктыларын айып бошмайдыла. Ахыйда бери «Чекре районда Уштулу аузуну аримугъу»: аны ауушлары, бу чыранлары, гара суулары, кийик жануарлары, ишленген суратла кибик, кеспирине чакыргъанлай турадыла. Бютюнда Уштулугъа баргъан

жол кенгертилип, жангыртылып бошалгъаны уа, туристле сейридик жерни табыгъатында тансыктыларын айып бошмайдыла. Ахыйда бери «Чекре районда Уштулу аузуну аримугъу»: аны ауушлары, бу чыранлары, гара суулары, кийик жануарлары, ишленген суратла кибик, кеспирине чакыргъанлай турадыла. Бютюнда Уштулугъа баргъан

Бизни корр.

Бизни корр.

МУСКАЛАНЫ Сакитан.

КЪУЛУКЧУ, ФАХМУЛУ ПОЭТ, АДЕПЛИ ИНСАН

Леберин кёню

1957-1958 жылга халкыбызга бек насылы кезиу эди – азат болуп, онокжыллык сюргонден ата-бабаларыбыз жашаган журтубузга кыятханыбыз башызыны тегерек айландырган заман.

Таулу газетде ишлерге фронтдан кыятхан сейрилик адамга жыйылган эдиле: Магметулан Хамит, Мырзаланы Алий, Гыттыулан Максим, Бёзоланы Ахмат, Ностулан Магомед, Кыраланы Солтан, Маммеланы Ибрагим, Ботталаны Ибрагим, Залихаланы Магомед, Кыдай-

ары жибергенде, биз таматангы чакыр деп тилебиз андан. Ол тиширйу, мен Нальчикден келгеними билгенде: «Тохтагъыз, тохтагъыз, сора сиз Нальчикден эмнесиз? Максимушканы туугъан жеринден?!» – деп, олсагъат бизге залны тап жеринде къошак столла салдырып, олтурхан эди. Арда официантканы айтахнындан Максим бери терк-терк келиучюси, ачысын ахырады кызыгъан маучусун, ресторанын гитче, улуу къуллукчусуна, оркестрге иш да юлюш чыгарыучусун бидик. Ол кюн къуру мен угъай, кавказлы негерлерим барыбыз да аны бла алай ёхтем эдик!

Ма аллай чынтты таулу киши эди ол

ланы Хасан. Алары барына да борчулу сунма кесими. Нек десенг ала бизни, жаш журналистлени, къдарыбызны кыруалууаду улуу да, магъаналы да жер алдыла.

Бюгон ол заманда газетибизни баш редактору орнубасары Гыттыулан Максимни юсюнден айтырга сюеме. Ол мени юйретичюном, адабият редактору, кесаматчы эди. Башчынт сабыр акыллы болмаса, аны бла ишленг бек кыйынды. Хабуб бла Максим а биллимери, бийик кугуларганы да болган сейрилик адеджи адамла эдиле. Халат эстен да, аны санга жумушак, кёлюнге тиймей анылатхан таматала.

Тынгылап: «Теири, ариу жаш, сен бу фантазинг бла жазыучу болалыксыз», – деген эди бирде Максим.

Не тюрлю байрам да бизге бирге жыйылырга сылтау болуп къала эди. Сабиллери болганла сабиле бла, юйорле бла жыйылычу эдик. Бир жол аллай жерде колле турганыбызлай, Максим мудах аууз бла: «Неге куюанасыз?» – деген эди. Аны кёбюсю азшитген да болмаз эдиле, мен ол алай нек айтахны билген эдим. Аллында кюнде биз таулу ёлге айланган эдик аны бла. Кыш жетип келе турганлыкыга, кёл юйлене, алда анда жашагъанла къошуларын алып кетип, башлары ачык эди. Терезесиз, эшиксий мекамла да топла-топу. Ол халны кёрип, аны юсюнден сагышлары тынчайтмай тургъанларын сезген эдим.

Арда Гыттуу улу улуу къуллуклада ишленгенде, ол заманда Акъ-Сууда турбазаны директору эдим, манга келе-кете турганды. Келгени уа – жапар айтырга, къалай турганымы билирге. «Жазуу ишинги къомай», – деп эсгертичу эди ол. Жетмишинчи жыллада иш юсю бла Москвада терк-терк болуучу эдим. Бир кере Кавказдан келгенле жыйылып, Арбатда ачылган бир жангы ресторанны барарыбыз. «Жер жокъу», – деп, эшикни сакълагъан бизни

КЪМАСОР-ни Баш советини президиумуну председателини къуллугунда Гыттыулан Максим онок жылга жуукъ ишленди. Плениумда, республикалы жыйылыулада, активледе тубесе да, ол узакъдан окъуна баш булгъап саламлашмай къоймагъанды. Мени къуру кимге угъай, башхалага да алай эди.

Адеплимги бек улуу эди ол адамны. Анга бир югю келтирерим. Аны киби къуллукчыла къыралдан жашау журтланы бир бири алларына чабып алгъанда, Максим – алты сабиллери ата – билъаманда жашау иешин кенгертчиюно ошонден сёз башламга банды. 1958 жылда анга берилген фатарда жашап турганды.

Ол кенг журекли, биллими, акыллы адамны арабыздан кеттенине бюгон да ийансыздык келмейди. Аллах аталарыны орунуна аны сабиллери Ахматха, Ларисага, Светланга, Сталынага ашу Русланга ариу, насиллери жашау журтланы Людмила, Мария, КъМКУ-ну преподаватели, жарсыуга, дунисян алышханды.

ЗОКАЛАНЫ Зейтун.

Суратла: (башында солдан оннга) генерал Деппулан Хаким, Гыттыулан Максим, Кашаланы Хабуб; (побюнде) Лётич-комсомоат Андриан Николаев бла.

«Къая киби сюелгенсе къатында...»

Атам урушка кетгенде, манга жаланда беш ай бола эди. Ол анда ауур жаралы болуп госпитальда тошгенде, анга мени экинчи амам Валентина Петровна – кырап турганды. Ол болмаса, атам суу къаллык болмаз эди: жарылыла – кеп, дарман – аз. Анда атам башха юйор къурагъанни эшитип, амамы жуукълары къоймай, ол къыйын заманда башхага берген эдиле. Есдоруген атам Локиланы Эке жуумушак, иги адам болуучу эди, манга ата излетмегенди. Болсада аны юсюнден халар а юйде айтылып турганды.

Урушдан сора атам бизни излей келип, Фрунзеде амамы къырандашы Ботталаны Иссага тубеген эди, алай амам жангы юйор къурагъанын билгенде, анга чырмау болмайма деп, тубеиме. Таджикстанга кетген эди. Алай бла, Магомед онакты жыллыгында кёргенме. Тубежирге уа алай сюе эдим!

Атам бла аны юйорю Малкъарга бизден алгъаракъ кыйтан эдиле. Бизни келтирген полк Нальчикке жетерге, Исса аллыбызга къырап тура эди. Ол, бизни тансыкълагъандан сора, амама: «Батю, Магомед да келлиди бусагъат», – дегенин эшитип, нек эсе да къырап, вагонга киреми, баям, атамдан уялгандан.

Бир кесекден, андан кърап, бир бийик адамны, кси къызчык да эки жангында, адамла иги бла хар ким бла саламлашкъа келгенин кёрени. Ол анда тургъан жерге жетип, аны къучкълагъанда аныгъан эдим жюргем ёторюк айттыгъаным. «Ахмат а къайда?» – деп, тегерегине къарагъанын кёрип, амамы: «Вагондады», – дегенин да эшитип тура эдим. Именсинчи, чыгъаймай туруп, атам улуу атламы бла вагон таба ашыгъышы атыгъанды, секирип ташып, аллына бир-эки атам этип, аны къучкълагъанда тошген эдим. Аны ол кюн жилагъанын, мени да

анга къысылып журексингеними эсимде сакълайма. Ол жашауунда бек насылы ююном эди.

Анамдан тилеп, атам, эки эгешчим да мени ол кюн бир-гелерине алып кетген эдиле. Андан арсында ала бла тургъаным. Атам, эгешчим Людмила, Лариса, Светлана, Сталина, алды аналары Валентина бла. Арда Руслан да туугъан эди.

Жуп, армияда да барып, урууу жолуму полуроводникле заводда башлагъаным. Юйор къурагъанымдан сора энци жашап тебригеним.

Атам бла элге-эз барсам, ол а эллилери сюйген адам эди, анга бек жарык тубеючу эдиле. Атамы эгешчим деп, бек биринчи. Мускуланы Баттаны тангышымда. Ала элге бла къарындашдан туугъандыла. Кимге тубеюк да, атамны атын бла анасын иги бла эсгертичу эдиле. Мен эсила башлагъанда, ала жюге эдиле. Аппам Исмайыл Граждан урушун заманында амамы букъургъан дорбунунда, арда, элге душман киргенде, мени бла амамы да букъургъанды, нек десеним биз партияны адамыны юйорю эдик. Бизни къурап, кеси-кесин а къоруулалмагъан

мени жигит, акыллы, халал, келпеге юлпо болган, эл школуу пионержюктейинден республиканы Баш Советини президиумуну председателине дери кезиме эдиле. Аны кёрюштор кюн ой бийнем Аминат бла мен амамы кере барган эдик. Ол ауурду эди. Телевизор бир отууда болуп, ол а журюклямай, бериуге къаралмагъан эди, алай айтанларына тынгылагъанды. Арда аны отууна киргенимде, ол мени алай махтагъанларына къууангандан жилий тура эди.

Аны къучкълагъанымда, жиламукъла арсында: «Аперим, жашым!» – деген эди.

Ол даймы тери болурга, ахшы ишле этерге, адамга иги болурга, Ата журтуму сюере юйретгенлей турганды. Баям, дерслери бошня кетмегенин анылап, андан жилий болур эди.

Кен бармак дунисян алышханды. Ол кезиу бек къыйын заман болгъанды. Атамы,

мени жигит, акыллы, халал, келпеге юлпо болган, эл школуу пионержюктейинден республиканы Баш Советини президиумуну председателине дери кезиме эдиле. Аны кёрюштор кюн ой бийнем Аминат бла мен амамы кере барган эдик. Ол ауурду эди. Телевизор бир отууда болуп, ол а журюклямай, бериуге къаралмагъан эди, алай айтанларына тынгылагъанды. Арда аны отууна киргенимде, ол мени алай махтагъанларына къууангандан жилий тура эди.

Аны къучкълагъанымда, жиламукъла арсында: «Аперим, жашым!» – деген эди.

Ол даймы тери болурга, ахшы ишле этерге, адамга иги болурга, Ата журтуму сюере юйретгенлей турганды. Баям, дерслери бошня кетмегенин анылап, андан жилий болур эди.

Кен бармак дунисян алышханды. Ол кезиу бек къыйын заман болгъанды. Атамы,

мени жигит, акыллы, халал, келпеге юлпо болган, эл школуу пионержюктейинден республиканы Баш Советини президиумуну председателине дери кезиме эдиле. Аны кёрюштор кюн ой бийнем Аминат бла мен амамы кере барган эдик. Ол ауурду эди. Телевизор бир отууда болуп, ол а журюклямай, бериуге къаралмагъан эди, алай айтанларына тынгылагъанды. Арда аны отууна киргенимде, ол мени алай махтагъанларына къууангандан жилий тура эди.

Аны къучкълагъанымда, жиламукъла арсында: «Аперим, жашым!» – деген эди.

Ол даймы тери болурга, ахшы ишле этерге, адамга иги болурга, Ата журтуму сюере юйретгенлей турганды. Баям, дерслери бошня кетмегенин анылап, андан жилий болур эди.

Кен бармак дунисян алышханды. Ол кезиу бек къыйын заман болгъанды. Атамы,

мени жигит, акыллы, халал, келпеге юлпо болган, эл школуу пионержюктейинден республиканы Баш Советини президиумуну председателине дери кезиме эдиле. Аны кёрюштор кюн ой бийнем Аминат бла мен амамы кере барган эдик. Ол ауурду эди. Телевизор бир отууда болуп, ол а журюклямай, бериуге къаралмагъан эди, алай айтанларына тынгылагъанды. Арда аны отууна киргенимде, ол мени алай махтагъанларына къууангандан жилий тура эди.

Солдан оннга: Гыттыулан Максим, Андрей Гречко, Борис Полевой.

Танев Урусбийланы Исмайылда къонакыда

Къар басхан тау башлары. Тау этекде – тау эли. Тегерекде – къан, ташла... Жокумуд мал отлар жери? Бар ёшледе отлар жер да. Бар биченлик ёржлада, Бар юйледе къонак оту, Бар айран, туз гыржын да. Эли ичинде – агъач юй, Юйге къонак да келип, Аны сыйлайды Исмайыл, Таудан юйюне энип. Къонак келсе – кюн да тиед, Таулу къонакыга жарыкъ, Ашаулага салынган къой эт Туйюлдо бир да арыкъ. Къабау сёз жокъ, ёторюк жокъ, Мында ушакъ тиледи, Келген къонак, шинтик алып, Терезеге келтиред. Терезеден тауга къарап, Жарыкъ-жарыкъ сёзлешед. Юйюне иеси бла къонак. Кеп талпадан кенгешед, Кеп салып халар къыздырад Огуу жамаучу таулу, Огурулуга – огурулуду, Жауга эничюнд жуапукъ. Ёр чепени, казырлары, Сёзю – ётюр, кёзю – жопю, Таза журекге – тазады, Бир заманда болмаз топкаю. Аня тилде жырла жырлайд, Кюн таагы ётоп юйге, Сыйбызганы да согъады, Кырагъанча сюроуге. Къынат къагъад жырлагъаны, Терезеден ётерча, Кюн такъялай – барганы уа, Тау башлагъа жетерча! ... Жырына тынгылай турад Танев, кеси келип, Исмайыл а тургъанчады Невз суунда энип. Жарында уа – жашау сурат, Таргыгъуу, къууаны. Бар сюймеклик, ушаныу да, Туйюлд гынтты жубанчы. Кёпюрючю учуп, жыры Тау башлагъа ёрлейди. Къынатын къагъа баргъанча, Аллайда ол ёргенип, Терезеден асар уруду, Сюриюкюк келтирип, Танев тынгылап турду, Тохтамайын ёлдорюк... - Аперим! – деди жырчыгъа, - Кёкге чыкъган сунаме. Сеир этип жырчыгъагъа, Жукъ айталай турама, – Дагъыда къуш ухан тауга Танев кёз жетдири, Жыры макъамын къайтарып, Емюрлеге элтирди... 1955 ж.

Гыттыулан Максим

Ургъанед топ окъ, атылып, Уру къысылып къалпаген, Адам санлары чачылып, Адамла, къыла кибики, Къаты болдула сермешде. Къыла, адамла кибики, Кире эдиле юрешде. Кюрешилде ёлген кибики, Еле эдиле къыла, Тёзе тийген отха-оқъгъа, Алага ушап – адамла. ... Сынган ташла, жара алып, Анда-мында да жатала, Заман озул барган къадар Лагъым жоклерин аттала. Жаралы таш, Ташла, Ташла Жерлеринден тепмейдиле, Кыятмагъан содпатлача, Мындан кери кетмейдиле, Урушда ёлген жашлача, Туралла теша къалапып, Къырай барсылна жазыкъла, Тешеден энип, атлань?! Сыйайма келип ташларга, Сыйайма алган ташларын, Эсте салама жангын, Шуёларамы атыран... Ким айтат таш жиламда... деп?! – Кёз жаш агъад бу ташладан! Тёз къычырыкъ эшитилди Бу тауладан, агъачладан... 1957 ж.

Сени кере, голпо кёреме, Кыдарамы ислеп береме. 1974 ж. *** Бозгъл кийим киед ауш, Сюриюун кене кетип, Мен чынарны алпындама. Азчык къалкъыу да этип, Ариууму кетереме, Терек алпында жатып, Кылоума жулдз тошгенчад, Тюш кёрип, Тангым атып. Мюйюш ушашлы ай учуп, Аня да къазаут этип, Къайгылы уннганда уа – Ма сен къатыма жетип! Кёзюме жабып къойгъанчад Терек бутакъ, къымылдап, Кёлеринг – жулдаулачла, Башлайым дерча жырлап, Тегерек, тире шю болуп, Кырамымы жылытып, Сен манга голле узатыдн, Насыны кюйдюм къытып! ... Жылпа кююп бардыла, Кыяладан кетгенча, Кызыл голле эсимделле, Сырты жасап ётгенча. Жалу жолну, жауу бара, Кёк чынарга тубеиме. «Жашлыкъны манга ий, маржа!» – деп къадардан тилеим. Энта тош кере тургъанча, Кёлерими жабама, Кёкден кёк жулдз тошед деп, Умут таба чабама. 1949 ж.

Сен манга ышаргыччы...

Сен ышаргыччы, кёрмегениме Кашталаны чакъыланлары, Акъ чыраклары тура этип, Кырамымы тартахлары. Сен ышаргыччы, кёрмегениме Баллы голпо жел ургъанын, Тёше, ёзене голден толуп, Кыуанч чакъыра турганын. Сен ышаргыччы, кёрмегениме Таула кёк мингелерин, Жюто башларын ёрге этип, Кёк ичине сингенгерини. Сен ышаргыччы, кёрмегениме Жаз башы кырдык ёсегенин, Агъаш шууудан, кёле толуп, Жер къыш кийимин тешенин. Сен ышаргыччы, кёрмегениме Сыйбызганы созулганын, Чырып жокъланы чыкъ жууп, Кюн тиерге созулганын. Сен ышаргыччы, кёрмегениме Кёкню чууаклыкъ алгъанын, Кюн батханын тау къышуууп, Тау башха минип къалганын. Сен ышаргыччы, сезмегениме Тёрт саным гирчи болганын, Хайрылы ишни тындырыча, Жюрок къуандан толганын. 1973 ж.

Жаралы таш

Тар ичинде бара кетип, Эслерим жаралы ташны, Аны ахмылы кюйюни Жарыста къартны, жашны. Жауу жолуккыны башында Турды кююп, атылып. Кеси жарам тийгенча, Кереме таша къатылып... Уруш барып, окъла тийип, Элек этилгенд гыйы таш, Аны былай кёрмегени, Тынычлыкъ, сабырлыкъ да – тас. Кёк кёкча кёрмейди, Ауурду, къорганын кибики, Жел а, жел?! – Бир сууукъ урад, Кетгенча мыйыма кирип, Огъган сермеш эсге тошуп, Жоюлган тенгенин кёрип, Кылагъанча бузда ююп, Кёбюсю кетгенди ёлюп, Жокуу болган адамланы 1973 ж.

ЖАНДАУУРЛУКЪ

Таматаланы кёллерин алгандыла, кёзлерин жарытхандыла

Вольный Аулда ул-лайган, кыар адамлары болмай кыалганла турган юйге кёле жандоурлук этедиле: торло-торло аш, суу, аяк эм юс, ич кийимле да келтирип, анда турганыны кёллери ападыла, кыуандырыдыла. Бу кюнде ала аяны Пенсияларыны союзуну республикада бёлюмюно эмда Мальчик шахарны тиширюларыны советини келечилери, Вольный Аулда 5-чи номерли сабий сарха жюриген балчыкыла юйретуучулары бля бирге жокьылагандыла.

Гетежева уа библиотегака деп онеки минг сом багасы китап бергенди. Предпринимательше Шуаланы Эльдар эркиши кёлекле, Лёля Дадали бля Римма Эльдарова, Галина Пах да конфетле, кыалчалла алгандыла.

Садикден келген балчыкыла, апапаланы бля ыналаны кытарларына барып, кыучак-лагандыла, кюонларына оутургандыла. Андан сора кыурап, телсел да аяны кыуандыргандыла. Садикни таматасы Лидия Азюкова, анда ишлеген юйретуучоле да аладан арха кыалмагандыла.

секееничи жылланы жырлары айтып, кыартланы кёллери кётюргендиле. Ахырында уа кюнакыла, Кыо-накбайла да гюрен туруп тепсегендиле.

ХОПЛАЛНЫ Марият.
Суратны автор алганды.

АКЦИЯ

Басма индустрияга себеплик

Октябрь бля ноябрь айлада Россейни Почтасы пресса бля китаплаг иги сатылырча «Почта бля бирге окуйбуз» деген акцияны бардырады. Жюз сомдан асламга бля газетле, журналла неда беш жюз сомдан асламга китаплаг сатып алганына китап неда жолда кыоркыусулуктун жалытхан жылырауук брелок саугаланырыкыды. Жамаут окуйуга эс бурурча эм басма продукция иги сатылырча бардырыды бу акция. Ол Россейни почта бёлюмолерини барында да этерики. Анга федерал эмда регион басма учуреденилди бля кыатырыкыдыла. Почтаны бёлюмлеринде учур багысы бля торло-торло газетле, журналла, илму-тинтуу изданилди, сабийлеге худисетюлу эм башка литература да табарга боллукду.

Акцияны бардырылганыны маганысы, жалаанда басма продукцияны сатарга болушжандан сора да, кыартланы кыасы регионунда да жамаут качестволу литератуну окчура онг кыуарганды. Газетле бля китаплаг сатхан киосклаг,

литературага эс бурдыла, деп билдирди Россейни Почтасыны таматасыны бизнеспаны бля орунбасары Инесса Галактионова.

Россейни Почтасы басма учуреденилди бля байлалмакда ишлегенини хайырындан, бытыр бля тенгешдиргенде, быйыл пресса продукцияны сатылыуу 23 процентте өсгенди. Китаплаг бля байлалмы ол кёрюмю да, юч кереге кётюролоп, 36 процентте жетгенди. Быйыл март бля апрель айлада акция алты бёлюмде бардырылганды. Ол башламчылыкны басма учуреденилди эм жамаут да жаратхандыла. Бытыр бля тенгешдиргенде, биогонюнде акцияны хайырындан региондага прессаны сатылыуу 35 процентте кёбейгенди.

МАГОМЕТЛАНЫ С.

Торгла

Конкурсун управлюющий Ворокова М.Х. (инн 071307689997, СНИЛС 060-161-287-16; 360051 КБР, г.Нальчик, ул.Байкутланова, д.31, кв.1, maiden2B@mail.ru, тел.: 89287099817), член НП «ЦПОП АК» (ОГРН 10779902057, инн 770730411; 107031, г. Москва, ул. Б. Дмитровка, д. 32, стр. 1) сообщают о том, что первые торги, назначенные на 03.10.16 не состоялись по причине отсутствия заявок и уведомляю о проведении 13.12.2016 в 9:00 по местному времени торгов имуществом ООО «Ос-Стекло» (инн 1516622110, ОГРН 101516001180, РСО-Алания, г.Владикавказ, ул. Пожарского, д.47, дело А61-2973/13) в форме открытого аукциона. Выставляется единым лотом имущество (в т.ч. недвижимое (литера А, Б), зем.участок 15:09:02111.23 и оборудование 29 уд), расположенные по адресу: г. Владикавказ, ул.Кардичевское шоссе, д.3. Начальная цена -33 403 512 руб. Задаток - 1%, шаг - 5% от начальной стоимости. Прием заявок осуществляется на http://www.fabrikant.ru с 31.10.16 (9:00) до 05.12.2016 (18:00). Ознакомление с имуществом и документами в рабочие дни по адресу Вороковой М.Х. Реквизиты: ИП Ворокова Мадина Хамидовна, р/сч. № 408028102129000044 в Ф-ле НПК ПАО «Ханты-Мансийский Банк «Открытие», к/сч. №30101810083270000777, БИК 048327777. Победитель торгов - участник, предложивший самую высокую цену. В день торгов подписывается протокол с победителем. Договор купли-продажи с продавцом заключается в течение 5 дней со дня подписания протокола. Оплата - в течение 30 дней со дня подписания договора.

Конкурсун управлюющий Ворокова М.Х. (инн 071307689997, СНИЛС 060-161-287-16; 360051 КБР, г.Нальчик, ул.Байкутланова, д.31, кв.1, maiden2B@mail.ru, тел.: 89287099817), член НП «ЦПОП АК» (ОГРН 10779902057, инн 770730411; 107031, г. Москва, ул. Б. Дмитровка, д. 32, стр. 1) сообщают о проведении 13.12.2016 в 9:00 по местному времени торгов имуществом ООО «Актау» (ОГРН 10370200231275, инн 0721005284, КБР, Урванский район, с. Кахун, ул. Огородная, д.1, Дело А20-2454/2016) в форме открытого аукциона. Выставляется единым лотом имущество (в т.ч. литера А, Б, В, Д, Е, Ж), и право аренды земельного участка под ними, площадью 11007 кв.м.), расположенные по адресу: КБР, Урванский район, с.Урвань. Начальная цена -26 804 000 руб. Задаток - 1%, шаг - 5% от начальной стоимости. Прием заявок осуществляется на http://arbitr.ru с 31.10.16 (9:00) до 05.12.16 (18:00). Ознакомление с имуществом и документами в рабочие дни по адресу Вороковой М.Х. Реквизиты: ИП Ворокова Мадина Хамидовна, р/сч. № 408028102129000044 в Ф-ле Нальчикский ПАО Банка «ФК Открытие», к/сч. №30101810083270000770, БИК 048327780. Победитель торгов - участник, предложивший самую высокую цену. В день торгов подписывается протокол с победителем. Договор купли-продажи с продавцом заключается в течение 5 дней со дня подписания протокола. Оплата - в течение 30 дней со дня подписания договора.

КъМР-ни Кълтура министростюсу, «Кабардинка» кырал академия теспосу ансамблны коллективни, Халкыла Аралы черкес ассоциация, КъМР-ни «Адыгэ Хасэ» жамаут организациасы, «Адыгэ псалъ», «Заман», «Кабардино-Балкарская правда», «Горняк», «Советская молодежь» республикалы газетлени, «Ошмахо», «Минги-Тай», «Литературная Кабардинка», «Балкария», «Нур», «Нюр» «Солнышко» журналланы редакциялары КъМР-ни сыйлы артисти, Урунуун Кызыл Байрагыны орденини кавалери, «Кабардинка» ансамблны солисти **ДЗАХМЫШЕВ Каральби Салаидинович** заманысы өлгенни ююнден бушу этип билдиредиле эмда аны жууккыларына бля ахуларына кыайгысы сев бередиле.

Следствие управление

Агъачда бушуулу асырау

РФ-ни Следствие комитетини Черк районда следствие бёлюмюно кыулукчулары Россейни Уголовный кодексини 105-чи статьясыны 1-чи кесегине (мурдарлык), 222-чи статьясыны 1-чи кесегине (сауутла эм алагыра кыошакыла саконуз жораттылени, асыралган аялары ючюн) эм 223-чо статьясыны 1-чи кесегине (чачдырычу затланы хазырлаганы ючюн) бузукулкыла этилгенлери бля байлалмы материалла жарашдыргандыла.

Аладан белгили болганыча, быйыл 20 октябрде Фергелег-Кыашагата жолу тийренинде «ВАЗ-2107» машина табылганды. Аны ичине белгисиз тас болганы бля байлалмы илзеуде болган адамды документлери бар эдиле. Машинадан арлакыда агъачда чачдырычу затла хазырланганында хайырланган затла, оялары бля чулгам, граната, аммонит, электродетонатор, аммиак селитра, кырууш добылеше эмда атдырырга хазыр чачдырычу зат ачыкьлангандыла. Ала асыралган жер андан ары тинтилгенде, 10 метр узаклыкыла адамды саплары табылгандыла.

Битеу шартла экспертизага берилгендиле. Следствотелле былайда не зат болганыны тохташдырады.

Мурат БАГОВ,

КъМР-де Следствие управленины башшысыны болушлукчусу, юстицияны майору.

Жарсы

Эллиле кёпюр болмай кыйналадыла

Жайда сакъ жауунладан сора Акъ-Сууда Суу-Арага өтген жерде кёпюрюно жагылары ашалып, оюлган эдиле. Биогонюнде кёпюр болмагынын хатасындан машинала суу бля жюриюдоле. Сабийле уа бузулган кёлорюно жанында темир быргы барды да, аны юсю бля өтедиле. Улпураклары гитчелени кёлорындан тутуп өтдорюрге кюрешедиле. Бек кыйналадыла. Шендю алай болган, сууукыла келселе, бузкыуданда сабийле темир быргыны юсю бля кыалай өталыкыдыла?

Тетерег айланьп, эл ичи бля өтерча жол барды. Алай сабий сабийлигин этеди. Юйден кечирек чыгып, мектепге ашыкыганла кысык жолу саяларыкыдыла.

Машинала, адамла да жюроген кёлорюно жангыртып, жерине орнатхан тынч иш палахдан. Элли, шахарны оючулары кётюро орнатууу кыайгысына кирселе, иги боллук эди.

Бизни корр.

Футбол

Эм кыарыулу командага да хорлатырга тыошеди

Эки жыл мындан алгъа «Автозальчась» «ЛогоВАЗ» бля ойнайды десек, кыараучула матчы сагайып сакыларыкы эдиле. Бусыгъада хал иги да торленгенди. Бабуентчиле алчылыны санына кыошуппалай иги кесек заманыны туралдыла, алай эсе да, ала бытыргы чемпионю 3:4 эсеп бля онлапгандыла. «Автозальчась» хорласа, хорламаса да, турнир таблицада жерин тас этерик тыюлды, аны

очкола бля хазна ким жеталыр. Алай бу жол кыартырганы аны апчымтай кыомаганды. Аны бля байлалмы «Спартак-Нальчикни» 2005 жылда оюналары эсге келдирди. Туру ахырында дери бир оюн кыалгъанда, ала «Чкаловец-1936» клуб бля тыошедиле. Бизникиле, хорлап, кеслерине премьер-лигага жол анчан эдиле. Алай юч кюнден Новокузнецкден «Металлург-Кузбасс» командага уллу эсеп

бля кыартыргандыла. Анга уа бир адам да сейрсиномегенди да белгиледи: «Кенже» бля «Адиюк» бля «Спартак-Нальчикни» жаш телю командасыны уа дивизионда кыалгыра алыкыла аз-маз онгу барды. 28-чи турда «Родник» бля «Баксан» хорлагыанлары алагы иги тыюлды. Жаш командада «Нартны» бля «Горисни» хорлау азлыкык этерикди, алагы «Баксан» кыалган оюнда бир очко да алалмаса керекди. «Родник» да хорламаса деп ийнагыра боллуккыду, алай «насыбын» башшаны кыолунда эсе, бир затка да ышыгыра тыюлды.

КъМР-ни чемпионатыны баш дивизионуну командаларыны турнир таблицалары

Команда	О	Къ	Тб	Х	И	Оч
1. «Автозальчась» Баксан	28	24	2	2	105-33	74
2. СК «Союз-Сармаково» Сармаково	28	20	5	3	99-45	65
3. «Тэрч» Тэрек	28	19	4	5	75-33	61
4. «Кахун» Кахун	28	18	7	3	86-40	61
5. «Велес» Карагач	28	14	4	10	80-75	46
6. «Нарт» Нарткала	28	14	2	12	69-65	44
7. «Бедик» Аргудан	28	13	3	12	66-62	42
8. «Псыгансу-ДА-ДОУ» Псыгансу	28	12	5	11	54-55	41
9. СК «Атажукинский» Атажукинское	28	11	8	9	69-66	41
10. «Горис-179» Кавказкабель» Прохладненск	28	10	2	16	59-72	32
11. «ЛогоВАЗ» Бабуент	28	8	6	14	64-89	30
12. «Баксан» Баксан	28	8	3	17	54-109	27
13. «Родник» Псынадаха	28	7	4	17	52-77	25
14. «Спартак-Нальчик»	28	5	7	16	47-52	22
15. «Кенже» Кенже	28	6	0	22	49-102	18
16. «Адиюк» Адиюк	28	3	2	23	34-87	11

Виктор ШЕКМОВ.

МЧС

Таулада кыутхарычула сакъдыла

Россейни МЧС-ини Элбрусда бёлюмюно келечилери быйыл республиканы тауларинда онг жюзе жуукъ адамны кыутхаргандыла, деп билдиреди МЧС-ни КъМР-де бёлюмюно пресс-службасындан.

Жылыны аллундан бери Элбрусда МЧС-ни таулада ишлеген отряды 281 илзеу кыутхаруу бля бардырып, 289 адамны жашауу сакылаганды. Жарсыгъа, эки жыйырма адам а өлгенди эм экюлен тас болганды.

Быйыл регистрацины этюп, таулага саулай да 2156 кыауум кёлорюленди. 14228 турист бля алыннып, он санда 206 сабий. Таулада солурга Америкадан, Англиядан, Беларусыдан, Украинадан, Юг Кореядан, Жаңгы Зеландиядан, Италиядан, Польшадан, Эстониядан, Кытайдан, Германиядан, Франциядан эм Малайзиядан 541 кыауум неда 3702 адам келгенди, он санда онотугъ сабий.

Туристле неда МЧС-ни сайтында эм социал сетельде да республикада хауаны халын, кесерилени Зульфия - жууаплы кесерилени орунбасары, Гелланы Валентина (1,2-чи бетле), Зезаланы Лидя (3,4-чо бетле) - корреторла.

Бизни корр.

УЧРЕДИТЕЛЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛЯ ПРАВИТЕЛВЕСТЮСУ

Баш редактору орунбасары ТЕКУЛАНЫ Хауа

РЕДАКЦИЯ:
АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ (баш редактор)
ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары)
ТОКЪЛЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретары)
МОКЪАЛАНЫ Зуура (культура бёлюмю таматасы)
ТНКАЛАНЫ Фатима (жамаут-политика жашуа бёлюмю таматасы)

ТЕЛЕФОНДА: 42-63-01
Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-04-82
Жууаплы секретары - 42-66-85
Секретариат - 40-93-42, Корреторла - 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕ-ПОМ.ТЕРИ:
Жамаут-политика жашуу - 42-24-02, 42-67-68.
Культура - 42-75-82, 42-66-76.
Социалдык-экономика - 42-66-73, 40-59-18.
Жаңгылыкы эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окуучула бля байлалмакыла жюрютуу эм реклама - 42-37-94.
Этич корреспондент - 42-68-72.
Тизмачыла - 40-28-97, Бухгалтерия - 42-30-87.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бля кыагыт жюриюмелди. Кюч жамааткага речени этимекке эм ала арха кытармайдыла.

Газетде басылганына материалла айтылган оюмла редакцияны оюму бля келешекке болушлукду. Алада айтылган хар зат ючюн.

Россей Федерациясы Басманы юскенди законуну тыишиксиз материалланы авторлары кесерди жууапшыдыла.

Редакция авторлардан 400 бет тизгенди (машина бля жазылган 5-6 бет) келино алмайды.

Газет Басманы эм асырамы информацияны эркинликаны кыруулу жаны бля Кызыл-Малкар регион инспектизи 1994 жылда 14-чо июньда редакцияны этигенди.

Регистрация номер - 0066 - Индекс - 51532

Газетни басмагы КъМР-ни Басма эмда асылма коммуникацияла жаны бля кыагыт комитетини кюмюлтур службаасы хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басылганында. Нальчик шахар, Ленин агы проспект, 33

Газетлени ислерине тапшыруу ючюн КъМР-ни почта сызыны федералыый Управленисына кыауула.
Телефонла: 76-01-28, 76-01-10

Газетлени рошныга сатыу ючюн КъМР-ни «Псыгач» акционер обществосу жууапшыды.
Телефон: 42-49-34

Номерге графикте кере 19 00 сагылда кыол салынады. 20 00 сагылда кыол салынады.

ГАЗЕТНИ НОМЕРЛА ЧЫГАРГАНЛА:
Османланы Хайсы - дежурыл редактор,
Кесерилени Зульфия - жууаплы кесерилени орунбасары,
Гелланы Валентина (1,2-чи бетле), Зезаланы Лидя (3,4-чо бетле) - корреторла.

Тиражы 2100 экз. Заказ № 1636
Багысы 10 сомду.

360000, Нальчик шахар, Ленин агы проспект, 5.
электрон почта: ebor_50@mail.ru